

AP TET – 2018**Paper-II (A) – Sanskrit Language****18-6-2018 (S1)**

1. ఈ వికాసదశను “గుర్తింపుకోసం శోధించే దశ” అంటారు

1. వయోజనదశ
2. ఉత్తర బాల్యదశ
3. పూర్వ బాల్యదశ
4. కౌమారదశ

इमां विकासदशां ‘अभिज्ञार्थं शोधमाना दशा’ इति वदन्ति ।

1. वयोजनदशा
2. उत्तरबाल्यदशा
3. पूर्वबाल्यदशा
4. कौमारदशा

Adda247

Test Prime

ALL EXAMS, ONE SUBSCRIPTION

1,00,000+
Mock Tests

**Personalised
Report Card**

**Unlimited
Re-Attempt**

600+
Exam Covered

25,000+ Previous
Year Papers

500%
Refund

ATTEMPT FREE MOCK NOW

2. స్వాతి కుడి చేతితో క్యారమ్స్ ఆడటం నేర్చుకుంది. ఇప్పుడు ఎడమ చేతితో కూడా ఆడగలదు. ఇక్కడి అభ్యసన బదలాయింపు రకం

1. అనుకూల బదలాయింపు
2. ద్విపార్శ్వ బదలాయింపు
3. ప్రతికూల బదలాయింపు
4. శూన్య బదలాయింపు

स्वाती दक्षिणहस्तेन क्यारम्स् क्रीडनाभ्यासं कृतवती ।

अधुना वामहस्तेनापि क्रीडितुं समर्था । अत्र

अभ्यासनपरिवर्तनम्

1. अनुकूलपरिवर्तनम्
2. द्विपार्श्वपरिवर्तनम्
3. प्रतिकूलपरिवर्तनम्
4. शून्यपरिवर्तनम्

3. ఈ మనోవిజ్ఞాన శాస్త్రవేత్త ప్రకారం తెలివైన వ్యక్తులు తెలివైన పూర్వీకులను కలిగి ఉండవచ్చు

1. గాల్ట్
2. వాట్సన్
3. బోరింగ్
4. ఫుడ్వర్త్

अस्य मनोविज्ञानशास्त्रज्ञस्य अभिप्रायेण धीमन्तः जनाः
धीमतः पूर्वजान् प्राप्तवन्तः भवेयुः

1. गाल्टन्
2. वाट्सन्
3. बोरिंग्
4. वुड्वर्त्

4. పరీక్షలో ఫెయిల్ అయిన విద్యార్థి తన పుస్తకాలను విసిరివేయడంలోని రక్షక తంత్రం

1. హేతువాద వితరణ
2. ప్రతిచర్య ఉద్భవం
3. విస్తాపనం
4. ప్రతిగమనం

परीक्षायाम् अनुत्तीर्णमानः छात्रः स्वपुस्तकानि विकीर्यमाणे
रक्षकतन्त्रम्

1. हेतुवादवितरणम्
2. प्रतिचर्य - उद्भवम्
3. विस्तापनम्
4. प्रतिगमनम्

5. కారులో డ్రైవర్ సీటుబెల్టు పెట్టుకోనపుడు కారు నుండి వచ్చే బీప్ శబ్దం అనేది.

1. ఋణాత్మక పునర్బలనం
2. ధనాత్మక పునర్బలనం
3. తటస్థ పునర్బలనం
4. నిర్విబంధిత పునర్బలనం

कार्याने चालकः आसनबन्धनं न धरति चेत् कार्यान्तः
आगतं बीपशब्दम्

1. ऋणात्मकपुनर्बलनम्
2. धनात्मकपुनर्बलनम्
3. तटस्थपुनर्बलनम्
4. निर्निबन्धितपुनर्बलनम्

6. కింది వానిలో స్ప్రుతికి దోహదపడని అంశం

1. అభ్యసనం వెనుకగల లక్ష్యం
2. లింగము
3. ఆసక్తికరమైన అభ్యసన విషయాలు
4. అభ్యసన తర్వాత కొంత విశ్రాంతి

अधो दत्तेषु स्मृतेः असंवर्धकः अंशः

1. अभ्यसनस्य पृष्ठतः विद्यमानं लक्ष्यम्
2. लिङ्गः
3. आसक्तिपूर्णाभ्यसनविषयाः
4. अभ्यसनान्तरं किञ्चिद्विरामम्

7. అనుభవాల ద్వారా జ్ఞాననిర్మాణం జరుగుతుంది అని చెప్పినవారు

1. పావ్లోవ్
2. బందూరా
3. పియాజె
4. స్కిన్నర్

अनुभवैः ज्ञाननिर्माणं भवति इति अयं वदति ।

1. पाव्लोव्
2. बन्दूरा
3. पियाजे
4. स्किन्नर्

8. ప్రశాంతి మొదట సామాజిక శాస్త్ర పరీక్షకు చదివి తర్వాత మనోవిజ్ఞాన శాస్త్రం చదివింది. సామాజిక శాస్త్ర పరీక్ష రాస్తున్నప్పుడు మనోవిజ్ఞానశాస్త్ర సిద్ధాంతాలు గుర్తుకురావడంవల్ల గందరగోళానికి గురైంది. దీనికి కారణం

1. పురోగమన అవరోధం
2. తిరోగమన అవరోధం
3. స్మృతి చిహ్నాలు నశించడం
4. సామాజిక శాస్త్రం మీద అభిరుచి లేకపోవడం

प्रशान्ती प्रथमं सामाजिकशास्त्रपरीक्षार्थं पठित्वा, ततः मनोविज्ञानशास्त्रं पठितवती । सामाजिकशास्त्र परीक्षालेखनसमये मनोविज्ञानशास्त्रसिद्धान्ताः स्मरणे आगमनकारणात् आकुलतां प्राप्तवती । अत्र कारणम् ।

1. पुरोगमनावरोधः
2. तिरोगमनावरोधः
3. स्मृतिचिह्नाशात्
4. सामाजिकशास्त्रे अभिरुचिः नास्तीति कारणात्

9. ఈ అభ్యసన సిద్ధాంతంలో ఆకృతీకరణ ముఖ్యమైన యంత్రాంగం

1. శాస్త్రీయ నిబంధనం
2. కార్యసాధక నిబంధనం
3. అంతర్దృష్టి అభ్యసనం
4. యత్నదోష అభ్యసనం

अस्मिन् अभ्यसनसिद्धान्ते आकृतीकरणं मुख्यं यन्त्राङ्गम्

1. शास्त्रीयनिबन्धनम्
2. कार्यसाधकनिबन्धनम्
3. अन्तर्दृष्टि - अभ्यसनम्
4. यत्नदोषाभ्यसनम्

10. పరిశీలనాభ్యసనంలో అభ్యసన జరిగే సరియైన క్రమం

1. పునర్బలనం → అవధానం → ధారణ → నిష్పాదన
2. అవధానం → ధారణ → నిష్పాదన → పునర్బలనం
3. నిష్పాదన → పునర్బలనం → అవధానం → ధారణ
4. ధారణ → పునర్బలనం → అవధానం → నిష్పాదన

परिशीलनाभ्यसने अभ्यसनप्रचलने उचितः क्रमः

1. पुनर्बलनम् → अवधानम् → धारणम् → निष्पादनम्
2. अवधानम् → धारणम् → निष्पादनम् → पुनर्बलनम्
3. निष्पादनम् → पुनर्बलनम् → अवधानम् → धारणम्
4. धारणम् → पुनर्बलनम् → अवधानम् → निष्पादनम्

11. జైవిక ప్రాణిగా పుట్టిన వ్యక్తి మానవునిగా పరివర్తనం చెందే ప్రక్రియ

1. మానసిక వికాసం
2. నైతిక వికాసం
3. సామాజిక వికాసం
4. ఉద్వేగ వికాసం

జైవికప్రాణిరూపేణ ఉత్పన్నః జనః మానవరూపేణ परिवर्तनं प्रापणे प्रक्रिया

1. మానసికవికాసః
2. నైతికవికాసః
3. సామాజికవికాసః
4. ఉద్వేగవికాసః

12. నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం

1. విద్యార్థికి సంబంధించిన ప్రతి అంశాన్ని మూల్యాంకనం చేయటం
2. విద్యార్థుల విద్యావిషయక సామర్థ్యాలను మూల్యాంకనం చేయడం
3. పాఠ్యాంశాలలో విద్యార్థుల ప్రగతిని మూల్యాంకనం చేయడం
4. సహపాఠ్యాంశాలలో విద్యార్థుల ప్రగతిని మూల్యాంకనం చేయడం

निरन्तर समग्रमूल्याङ्कनस्य मुख्यम् उद्देश्यम्

1. విద్యార్థిని: सम्बद्धानां सर्वांशानां मूल्याङ्कनकरणम्
2. విద్యార్థిని: विद्याविषयकसामर्थ्यानां मूल्याङ्कनकरणम्
3. పాఠ్యాంశ విద్యార్థిని ప్రగతే: मूल्याङ्कनकरणम्
4. సహపాఠ్యాంశ విద్యార్థిని ప్రగతే: मूल्याङ्कनकरणम्

13. మానసిక చలనాత్మక రంగంలో తక్కువ స్థాయి మరియు మొట్టమొదట లక్ష్యం

1. అనుకరణ
2. సునిశితత్వం
3. స్వాభావీకరణం
4. హస్తలాఘవం

मानसिकचलनात्मकरङ्गे अल्पस्थायी अपि च प्रप्रथमलक्ष्यम्

1. अनुकरणम्
2. सुनिशितत्वम्
3. स्वाभावीकरणम्
4. हस्तलाघवम्

14. మానసిక వికాసం సరిగా లేని పిల్లవాడు సాంఘిక వికాసంలో కూడా వెనకబడి ఉండుటకు సంబంధించిన వికాససూత్రం

1. వికాసం ఒక పరస్పర చర్య
2. వికాసాలు పరస్పర సంబంధంగా కొనసాగుతాయి
3. వికాసం సాధారణ దిశ నుండి నిర్దిష్ట దిశగా సాగుతుంది
4. వికాసం సంచితమైనది

असमीचीनमानसिकविकासयुक्तः बालकः सांघिकविकासेऽपि

मन्दत्वे सम्बद्धविकाससूत्रम्

1. विकासः इति एका परस्परचर्या
2. विकासाः परस्परसम्बन्धेन अनुसरन्ति
3. विकासः साधारणदिशः निर्दिष्टदिशं प्रति सरति
4. विकासः सञ्चितः

15. విద్యాహక్కు చట్టం - 2009 ప్రకారం ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో విద్యార్థుల సంఖ్య 200 పైగా ఉన్నప్పుడు ప్రధాన ఉపాధ్యాయుని మినహాయించి ఉపాధ్యాయ విద్యార్థి నిష్పత్తి దీనికి మించకూడదు

विद्यास्वाम्यम् - 2009 प्रकारेण प्राथमिकपाठशालासु विद्यार्थिनां संख्या 200 तः अधिकाः भवन्ति चेत् प्रधानोपाध्यायं विहाय उपाध्याय - विद्यार्थिनिष्पत्तिः एतस्य अधिकः न भवेत्

1. 1 : 30
2. 1 : 35
3. 1 : 50
4. 1 : 40

16. మానవ సంబంధాలను, మూర్తిమత్వాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి కార్లర్జర్స్ ప్రతిపాదించిన విధానం

1. విషయకేంద్రిత విధానం
2. ప్రకృతికేంద్రిత విధానం
3. వ్యక్తికేంద్రిత విధానం
4. సంబంధకేంద్రిత విధానం

मानवसंबंधान्, मूर्तिमत्त्वं च अधिगन्तुं कार्लरोजर्स् महोदयेन प्रतिपादितं विधानं

1. विषयकेंद्रितविधानम्
2. प्रकृतिकेंद्रित विधानम्
3. व्यक्तिकेंद्रित विधानम्
4. संबंधकेंद्रित विधानम्

17. ఉపాధ్యాయుడు ప్రాజెక్టుపని చేసినవారికి బహుమతి ప్రకటించినందుకు పిల్లలందరు ప్రాజెక్టు పని చేసుకొని వచ్చారు. ఇక్కడి ప్రేరణ రకం

1. సాధన ప్రేరణ
2. బహిర్గత ప్రేరణ
3. అంతర్గత ప్రేరణ
4. వ్యక్తిగత ప్రేరణ

उपाध्यायः परियोजनाकार्य समाप्तिं कृतवतां छात्राणां पुरस्कारं प्रकटितवान् । तेन छात्राः सर्वे परियोजनाकार्य समाप्तिं कृत्वा आगतवन्तः । अत्र प्रेरणाविधानम्

1. साधनप्रेरणा
2. बहिर्गतप्रेरणा
3. अंतर्गतप्रेरणा
4. व्यक्तिगतप्रेरणा

18. ప్రత్యేక శిక్షణ పొందిన ఉపాధ్యాయుడు ఒక పాఠశాల నుండి మరొక పాఠశాలకు వెళ్తు భిన్న సామర్థ్యాలు గల విద్యార్థులకు సహాయం చేసే సమ్మిళిత విద్యా నమూనా

1. ప్రత్యామ్నాయ పాఠశాల నమూనా
2. వనరుల నమూనా
3. ద్వంద్వ బోధనా నమూనా
4. సంచారక బోధక నమూనా

प्रत्येकशिक्षणं प्राप्तः उपाध्यायः एकस्याः पाठशालायाः
अन्यां पाठशालां प्रति गच्छन्, भिन्नसामर्थ्यवतां छात्राणां
सहायं कर्तुं क्रियमाणा सम्मिलितविद्यायाः उपकृतिः

1. प्रत्याम्नाय पाठशाला प्रतिकृतिः
2. साधनसम्पत्तिप्रतिकृतिः
3. द्वन्द्व बोधना प्रतिकृतिः
4. संचारकबोधक प्रतिकृतिः

19. మెయిర్ - సీషోర్ ఆర్ట్ జడ్జిమెంట్ టెస్ట్ను దీనిని కొలవడానికి ఉపయోగిస్తారు.

1. సౌందర్య కళాసంబంధ సహజ సామర్థ్యాలు
2. విద్యాసంబంధ సహజ సామర్థ్యాలు
3. వృత్తిసంబంధ సహజ సామర్థ్యాలు
4. సాధారణ సహజ సామర్థ్యాలు

मेयिर् - सीषोर् आर्ट जडिजमेंट् परीक्षां एतं मातुं
उपयुज्यन्ते

1. सौंदर्य कलासंबंध सहजसामर्थ्याः
2. विद्यासंबंध सहजसामर्थ्याः
3. वृत्तिसंबंध सहजसामर्थ्याः
4. साधारण सहजसामर्थ्याः

20. ఒక వ్యక్తి తనను గురించి, తాను కలిగి ఉన్న లక్షణాల గురించి ఏర్పరచుకున్న అవగాహన

1. స్వీయ వైపుణ్యం
2. స్వీయ గౌరవం
3. స్వీయ భావన
4. స్వీయ వైఖరి

एकः मानवः आत्मानं उद्दिश्य, आत्मनः लक्षणान् उद्दिश्य च
कल्पिता अवगाहना

1. स्वीयनैपुण्यम्
2. स्वीयगौरवम्
3. स्वीयभावना
4. स्वीयवैखरी

21. అభ్యాసకుని అభ్యాసనాన్ని ప్రభావితంచేసే శారీరక కారకం

1. అభిరుచి
2. వైఖరి
3. ప్రజ్ఞ
4. పరిణతి

अभ्यासकरस्य अभ्यसनं अनेन शारीरक कारकेण प्रभावितं भवति ।

1. अभिरुचि:
2. वैखरी
3. प्रज्ञा
4. परिणति:

22. వివేచన, ప్రశ్నించడం ద్వారా అభ్యసించే అభ్యాసకులు

1. ప్రావీణ్యశైలి అభ్యాసకులు
2. అవగాహన చేసుకునే అభ్యాసకులు
3. స్వీయ వ్యక్తీకరణ అభ్యాసకులు
4. అంతర్వ్యక్తిక అభ్యాసకులు

विवेचनद्वारा, प्रश्नीकरणद्वारा अभ्यासमानाः अभ्यासकाः

1. प्रावीण्यशैलि अभ्यासकाः
2. अवगाहमानाः अभ्यासकाः
3. स्वीयव्यक्तीकरण अभ्यासकाः
4. अंतर्व्यक्तिक अभ्यासकाः

23. విరమింపజేసిన నిబంధిత ప్రతిస్పందన కొంత కాలం విశ్రాంతి తర్వాత అప్రయత్నంగా రావడాన్ని ఇలా అంటారు.

1. విచక్షణ
2. విలుప్తీకరణ
3. అంతర్దృష్టి
4. అయత్నసిద్ధ స్పృహ

विरमिता निबंधितप्रतिस्पंदना किञ्चित्काल विश्रान्त्यनन्तरं
अप्रयत्नेन पुनः आगमनविधानं एवं वदन्ति ।

1. विचक्षणम्
2. विलुप्तीकरणम्
3. अंतर्दृष्टिः
4. अयत्नसिद्धस्वास्थ्यम्

24. మనోవిజ్ఞానశాస్త్ర అధ్యాపకుడు బి.ఇడి. విద్యార్థులకు వారి కోర్సు పూర్తయిన తర్వాత వారికి గల ఉపాధి అవకాశాలను గురించిన వివరాలను తెలియజేయడం అనేది

1. విద్యపరమైన మార్గదర్శకత్వం
2. వ్యక్తిగత మార్గదర్శకత్వం
3. ఔద్యోగిక మార్గదర్శకత్వం
4. సమూహ మార్గదర్శకత్వం

मनोविज्ञानशास्त्राध्यापकः छात्रोपाध्यायानां

पठनसमाप्त्यनन्तरं तेषां संबंधित उपाध्यवकाशान् उद्दिश्य समाचारं ज्ञापयति । एतत्

1. विद्यासंबंधि मार्गदर्शकत्वम्
2. व्यक्तिगत मार्गदर्शकत्वम्
3. औद्योगिक मार्गदर्शकत्वम्
4. सामूहिक मार्गदर्शकत्वम्

25. అభ్యసన నైపుణ్యాలను నేర్చుకోవడంలో ప్రధానపాత్ర వహించేవి

1. ప్రజ్ఞ, సహజసామర్థ్యం
2. అభిరుచి, వైఖరి
3. ప్రేరణ, ఆత్మవిశ్వాసం
4. సృజనాత్మకత, అభ్యసనం

अभ्यसन नैपुण्यानामधिगमने एते प्रधानपात्रं वहन्ति ।

1. प्रज्ञा, सहजसामर्थ्य
2. अभिरुचि: वैखरी
3. प्रेरणा, आत्मविश्वासम्
4. सृजनात्मकता, अभ्यसनम्

26. ఎరిక్సన్ ప్రకారం 'ఆశ' అనే సద్గుణం ఏర్పడే మనోసాంఘిక క్లిష్ట పరిస్థితి

1. నమ్మకం Vs అపనమ్మకం
2. స్వయంప్రతిపత్తి Vs సిగ్గు, సంశయం
3. చొరప Vs అపరాధం
4. సన్నిహితత్వం Vs ఏకాంతం

ఎరిక్సన్ మతానుసారం “ఆశా” నామ సద్గుణోత్పాదక మనోసాంఘిక క్లిష్టపరిస్థితి:

1. విశ్వాస: Vs అవిశ్వాస:
2. స్వయంప్రతిపత్తి: Vs లజ్జా, సందేహ:
3. వివాహం Vs అపరాధం:
4. సన్నిహితత్వం Vs ఏకాంతం

27. కింది వానిలో పరిశీలనా పద్ధతి యొక్క పరిమితి

1. విద్యార్థుల ప్రవర్తనను నేరుగా అధ్యయనం చేయడం
2. ముందుగా నిర్ణయించుకున్న ప్రవర్తనాంశాలను నమోదు చేయడం
3. బాహ్యప్రవర్తన ఆధారంగా మాత్రమే ప్రవర్తనను అంచనావేయడం
4. జంతువుల, మానసిక రోగుల ప్రవర్తనను అధ్యయనం చేయడం

అధో దత్తేషు పరిశీలనాపద్ధతే: పరిమితి:

1. చాత్రాణాం ప్రవర్తనాం ప్రత్యక్షాధ్యయనమ్
2. పూర్వప్రకల్పిత ప్రవర్తనాంశానాం లిఖితరూప పరిశీలనమ్
3. బాహ్యప్రవర్తనాధారేణైవ ప్రవర్తనా గణనమ్
4. జన్తునాం మానసికగుణానాం ప్రవర్తనాధ్యయనమ్

28. జోన్స్, రూత్స్ట్రాంగ్ ప్రకారం వ్యక్తి తనకు తాను సహాయం చేసుకోవడానికి ఇతరులు అందించే సహాయం

1. మార్గదర్శకత్వం
2. మంత్రణం
3. సామాజిక స్కఫోల్డింగ్
4. ఇన్స్ట్రక్షనల్ స్కఫోల్డింగ్

జోన్స్, రూత్స్ట్రాంగ్ మతానుసారం వ్యక్తి: ఆత్మన: ఆత్మనా సహాయం కర్తు అన్యై: దీయమానం సహాయం

1. మార్గదర్శకత్వం
2. మంత్రణం
3. సామాజిక స్కఫోల్డింగ్
4. ఇన్స్ట్రక్షనల్ స్కఫోల్డింగ్

29. అభ్యాసకులు ఒకరిపై ఒకరు ఆధారపడి, ఒకరికొకరు జవాబుదారీగా ఉండే అభ్యాసనం

1. అన్వేషణాత్మక అభ్యాసనం
2. సహకార అభ్యాసనం
3. భేదాత్మక అభ్యాసనం
4. భాగస్వామ్య అభ్యాసనం

అభ్యాసకా: పరస్పరసాహాయిక, పరస్పరదాయితవ్పూర్వక అభ్యాసనం

1. అన్వేషణాత్మక అభ్యాసనం
2. సహకార అభ్యాసనం
3. భేదాత్మక అభ్యాసనం
4. భాగస్వామ్య అభ్యాసనం

30. విద్యార్థి కేంద్రిత అభ్యసనం యొక్క లక్షణం

1. జ్ఞాన సముపార్జనకు ప్రాధాన్యం
2. తరగతిగది నిశ్శబ్దంగా ఉంటుంది
3. విద్యార్థులు స్వేచ్ఛగా తమ భావాలను వ్యక్తీకరిస్తారు
4. ఉపాధ్యాయుడు మాత్రమే మూల్యాంకనం చేస్తాడు

విద్యార్థికేంద్రితాభ్యసనస్య లక్షణమ్

1. జ్ఞానసముపార్జనస్య ప్రాధాన్యమ్
2. కథయాప్రకోష్టః నిశశబ్దం భవతి
3. छात्राः स्वीयाभिप्रायम् स्वेच्छया व्यक्तीकुर्वन्ति
4. उपाध्यायः एक एव मूल्यांकनं करोति

अधः दत्तं श्लोकपादं पठित्वा प्रश्नस्य समुचितं समाधानं चिन्वन्तु ।

“अविचार्य प्रियं कुर्यात् तन्मित्रं मित्रमुच्यते ”।

31. यन्मित्रमित्युच्यते

1. यः अविचार्य प्रियं न कुर्यात्
2. यः अविचार्य प्रियं कुर्यात्
3. यः विचार्य प्रियं कुर्यात्
4. यः प्रियमेव न कुर्यात्

अधः दत्तं श्लोकपादं पठित्वा प्रश्नस्य समुचितं समाधानं चिन्वन्तु ।

क्षतात् किल त्रायत इत्युदग्रः ।

क्षत्रस्य शब्दो भुवनेषु रुढः ॥

32. अस्य श्लोकस्य आधारेण क्षत्रियपदस्यार्थः एवं भवति ।

1. यः क्षतात् न त्रायते
2. यः क्षतात् तुष्यते
3. यः क्षतात् त्रायते
4. यः क्षतात् तृप्तः भवति

अधः दत्तं अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नस्य समुचितं समाधानं चिन्वन्तु।

आयुर्वेदः भारतीयानां नित्यजीवनस्य एकं प्रायोगिकं शास्त्रम् । तत्रत्यान् सर्वान् विषयान् भारतीयाः स्वीयजीवने अनुयन्ति । ततः वयं बहून् रोगनिवारणोपायान् शिक्षितवन्तः ।

33. आयुर्वेदेन वयमेतत् मुख्यं प्रयोजनं प्राप्तवन्तः ।

1. आयुर्वेदशास्त्रं केवलाध्ययनम्
2. आयुर्वेदः अपि वैद्यशास्त्रमिति ज्ञानम्
3. आयुर्वेदतः अनेकेषां रोगनिवारणोपायानां ज्ञानम्
4. आयुर्वेदः प्रायोगिकं शास्त्रमिति अवास्तव ज्ञानम्

अधः दत्तं अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नस्य समुचितं समाधानं चिन्वन्तु।

वयम् आर्द्रकचायसेवनेन ज्वरं, तुलसीदलचर्वणेन कफं ललाटे चन्दनलेपनेन शिरोवेदनाम्, कृष्णमरीचस्य सेवनेन कासं च निवारयामः

34. तुलसीदलचर्वणेन, कृष्णमरीचस्य सेवनेन किं किं निवारयामः

1. कफं, ज्वरम्
2. कफं, शिरोवेदनाम्
3. ज्वरं, कासं
4. कफं, कासं

35. पठत संस्कृतम् वदत संस्कृतम् इति गीतस्य रचयिता कः ?
1. श्री मञ्जुनाथशर्मा
 2. गुण्डमि गणपय्यहोल्लः
 3. जनार्दन हेग्डे
 4. श्री वासुदेवशास्त्री
36. “कातन्त्रम्” इति व्याकरणग्रन्थमनेन रचितम् ?
1. गुणाढ्येन
 2. शर्ववर्मणा
 3. काणभूतिना
 4. हालचक्रवर्तिना
37. दण्डकप्रक्रियायां संरचितः पाठ्यभागः कः ?
1. सादरं समीयताम्
 2. मनुजरीतिः
 3. चलद्वाणी
 4. तस्मै श्रीगुरवे नमः
38. सर्वकार धनं नाम प्रजाधनमिति तस्य सदुपयोगः करणीयः
इत्युद्देश्येन संरचितं पाठम्
1. भगीरथः
 2. आवेदनम्
 3. प्रतिमाराधनम्
 4. जीववैविध्यम्

39. चतुरङ्गक्रीडायाम् अस्माकं देशे नितरां प्रसिद्धिं गताः

1. सुशीलकुमार - किताम्बि श्रीनिवास्
2. शिवकेशवन् - जगदीश् सिङ्ग्
3. लियाण्डर पेस् - भूपतिः
4. विश्वनाथन् आनन्दः - कोनेरुहम्पी

40. मानवः सर्वेषामपेक्षया अनेन श्रेष्ठः भवति ।

1. दैवबलेन
2. बुद्धिशक्त्या
3. शरीरशक्त्या
4. समूहशक्त्या

41. शौर्यस्य विभूषणमेतत् भवति ।

1. सुजनता
2. उपशमः
3. वाक्संयमः
4. अक्रोधः

42. रुद्रमदेव्याः कुलदेवता

1. महावीरादेवी
2. एकवीरादेवी
3. भीकरादेवी
4. जयवीरादेवी

43. शिवाजीमहोदयः अस्मिन् वर्षे जातः

1. 1327 वर्षे
2. 1427 वर्षे
3. 1527 वर्षे
4. 1627 वर्षे

44. बालादपि शुकादपि किं ग्राह्यं भवति

1. हितं चाहितं च
2. सहनयुक्तं
3. युक्तियुक्तं वचः
4. सरलयुक्तं

45. रराज चन्द्रो भगवान् शशाङ्कः

अत्र चन्द्रः इति पदस्य समानार्थकं पदं चिन्वन्तु ।

1. वीतिहोत्रः
2. जैवातृकः
3. पितृपतिः
4. धनञ्जयः

46. फणी महेश्वरस्य कण्ठाभरणम् ।
अत्र फणी इति पदस्य समानार्थकं पदं चिन्वन्तु ।
1. उष्ट्रः
 2. वृषभः
 3. वृकः
 4. भुजङ्गः
47. योग्यानि आवश्यकानि वस्तूनि स्वीकरणीयानि
अत्र आवश्यकानि इति पदस्य विरुद्धार्थकं पदं चिन्वन्तु ।
1. अनश्वानि
 2. अनावश्यकानि
 3. अनिष्टानि
 4. अयोग्यानि
48. गुरुणाम् आदरः करणीयः ।
अत्र आदरः इति पदस्य विरुद्धार्थकं पदं चिन्वन्तु ।
1. अनादरः
 2. जनादरः
 3. परादरः
 4. धराधरः

49. गणेशः विघ्ननायकः अत्र गणेशः इति पदस्य समुचितं विघटनं चिन्वन्तु

1. गणे + ईशः
2. गण + ईशः
3. गणे + शः
4. गण् + ईशः

50. छात्राणां लेखनाभ्यासः आवश्यकः ।

अत्र लेखनाभ्यासः इति पदस्य सन्धिनाम चिन्वन्तु ।

1. गुणसन्धिः
2. वृद्धिसन्धिः
3. सवर्णदीर्घसन्धिः
4. विसर्गसन्धिः

51. वैदेहीतनयः लवः ।

अत्र वैदेही इति पदस्य विग्रहवाक्यं चिन्वन्तु ।

1. विदेहराजस्य अपत्यं स्त्री
2. वेत्ति इह सर्वमिति
3. विशेषेण देहं धरतीति
4. विलक्षणं देहं यस्याः सा

52. औषधं कृमिनिरोधकं भवति ।
अत्र कृमिनिरोधकं इति पदस्य समासनाम चिन्वन्तु ।
1. तृतीयातत्पुरुष समासः
 2. पञ्चमीतत्पुरुष समासः
 3. षष्ठीतत्पुरुष समासः
 4. कर्मधारयसमासः
53. “अन्त्यलघुः” अस्मिन् गणे वर्तते ।
1. स गणः
 2. त गणः
 3. य गणः
 4. र गणः
54. “जाङ्गलम्” इति पदस्य समुचितं गणं चिन्वन्तु ।
1. म गणः
 2. भ गणः
 3. ज गणः
 4. र गणः

55. “सुन्दरदरहासवदनानि” इत्यत्र अलङ्कारः कः

1. लाटानुप्रासालङ्कारः
2. मुक्तपदग्रस्तालङ्कारः
3. वृत्यनुप्रासालङ्कारः
4. छेकानुप्रासालङ्कारः

56. उपमानोपमेययोः अभेदकथनमस्मिन् अलङ्कारे भवति ।

1. उपमालङ्कारः
2. अनन्वयालङ्कारः
3. रूपकालङ्कारः
4. उत्प्रेक्षालङ्कारः

57. कैलासपर्वते पार्वती शिवेन सह उपविष्टा आसीत् ।

अत्र शिवेन इति पदस्य विभक्तिं चिन्वन्तु ।

1. द्वितीयाविभक्तिः
2. तृतीयाविभक्तिः
3. चतुर्थीविभक्तिः
4. पञ्चमीविभक्तिः

58. महाबलेश्वरम् आरभ्य शताधिकेषु पुण्यक्षेत्रेषु सञ्चरन्ती
अहं बहून् प्रदेशान् दृष्टवती । अत्र शताधिकेषु इति पदस्य
विभक्तिं चिन्वन्तु ।

1. सप्तमी
2. षष्ठी
3. पञ्चमी
4. चतुर्थी

59. सञ्जनः उपदेशम् अकरोत् । अत्र अकरोत् इति पदस्य
समुचितं लकारं चिन्वन्तु ।

1. आशिषिलिङ्
2. लङ्
3. लृङ्
4. विधिलिङ्

60. डु कृञ्-करणे इत्यस्माद्धातोः लोट् उत्तमपुरुष
बहुवचनरूपं चिन्वन्तु ।

1. करवाणि
2. करवाव
3. अकरवाम
4. करवाम

61. Disaster and terrorism can strike at any moment.
Choose the meaning of the word 'disaster'.
1. A creation resulting from study
 2. An event resulting great loss
 3. An essential drug
 4. A serious thought
62. Choose the word that refers to 'a number of directors of a company'.
1. Board
 2. Play
 3. Mob
 4. Pretension
63. Choose the word with a prefix.
1. India
 2. Independent
 3. Interest
 4. Inter

64. Choose the word with correct spelling.

1. Futile
2. Tatered
3. Irritation
4. Pashion

65. Choose the homophone of 'see'.

1. Seen
2. Ice
3. Sea
4. She

66. Nick has no arms to stretch in the morning.
Choose the antonym of 'stretch'.

1. Open
2. Huddle
3. Length
4. Sweep

67. I will call on you this evening.

Choose the meaning of 'call on' in the context.

1. Talk
2. Visit
3. Help
4. Tell

68. He can speak French.
This sentence expresses;

1. an ability
2. an order
3. a habit
4. an interest

69. Kalidasa is Shakespeare of India.
Choose the article that fits the context.

1. a
2. an
3. the
4. No article is needed.

70. Kumar was afraid his enemies.
Choose the correct preposition to complete the sentence.

1. by
2. for
3. with
4. of

71. Suresh, who is my elder brother, passed the exam.
This sentence has;

1. A defining relative clause
2. A non-defining relative clause
3. A noun clause
4. An adverbial clause

72. We must keep our promises.

This sentence indicates;

1. a moral obligation
2. a wish
3. an offer
4. a request

73. Choose the sentence with correct question tag.

1. She did not watch the film last night, did she ?
2. She sings melodiously, does she ?
3. He will go to university, will he ?
4. He comes every Friday, does he ?

74. Is it far from here

This sentence ends with;

1. a full stop
2. a question mark
3. a comma
4. an exclamatory mark

75. “She is often like this these days,” Gopi’s sister explained.
The correct reported speech of this sentence is;

1. Gopi’s sister said to Gopi that she was often like this these days.
2. Gopi’s sister asked Gopi if she was often like that those days.
3. Gopi’s sister explained that she was often like that those days.
4. Gopi’s sister said that she had been often like this those days.

76. The mother of these children in a factory.
Choose the correct form of the verb that fits the subject.

1. are working
2. have worked
3. work
4. works

77. It generally in August.

Choose the correct tense form that fits the blank.

1. rain
2. rains
3. raining
4. rained

78. The children recognized her pensive mood.
The part of speech of the word 'pensive' is;

1. an adjective
2. an adverb
3. a noun
4. a verb

79. Choose the linker that indicates addition.

1. Firstly
2. Besides
3. Later
4. As a result

80. Dr. Kotnis was a doctor and Guo, a nurse.

This sentence has;

1. one main clause only
2. one subordinate clause
3. two subordinate clauses
4. two main clauses

81. Choose the grammatically correct sentence.

1. Indu is hating films.
2. Indu has been hating films.
3. Indu was hating films.
4. Indu hates films.

82. Identify the word that cannot begin with a capital letter.

1. June
2. Monday
3. East
4. India

83. Choose the sentence in passive voice.

1. The boys were fed.
2. They had performed this operation.
3. There was a general start.
4. He has asked for more.

84. Very few countries in the world are India.

Choose the grammatically correct expression that fits the context.

1. the greater
2. greater than
3. as great as
4. the greatest

85. In a personal letter, the main point is written in;

1. the body
2. the post script
3. the closing
4. the heading

86. Choose the list of words in correct alphabetical order.

1. faith, faithfully, faithful, faithless
2. sing, sings, singing, sang
3. with, without, white, whiter
4. dream, dreamed, dreamer, dreaming

87. She is dexterous in painting.

Choose the synonym of 'dexterous'.

1. Famous
2. Skilful
3. Involved
4. Passed

88. Victoria was dressed colours.

Choose the correct preposition that fits the blank.

1. by
2. with
3. in
4. for

89. Read the following passage and choose the correct answer to the question.

People moan about poverty as great evil and it seems to be an accepted belief that if people had plenty of money, they would be happy, and get more out of life.

People believe that;

1. happiness depends upon the amount of money.
2. poverty gives happiness.
3. poverty gives money.
4. poverty is fortune.

90. Read the following passage and choose the correct answer to the question.

People moan about poverty as great evil and it seems to be an accepted belief that if people had plenty of money, they would be happy, and get more out of life.

The popular notion about poverty is;

1. It is a great amount of money.
2. It is a great happiness.
3. It is a great evil.
4. It gives more out of life.

अधः दत्तं श्लोकं पठित्वा दत्तस्य प्रश्नस्य समुचितं
समाधानं चिन्वन्तु ।

सन्तोषः त्रिषु कर्तव्यः स्वदारेष्वशने धने ।
त्रिषु चैव न कर्तव्यः अध्ययने जपदानयोः ॥

91. सन्तोषः अत्र न कर्तव्यः

1. भोजने, जपे, दाने
2. अध्ययने, जपे, दाने
3. धने, जपे, दाने
4. अध्ययने, जपे, धने

अधः दत्तं श्लोकं पठित्वा दत्तस्य प्रश्नस्य समुचितं
समाधानं चिन्वन्तु ।

व्यासं वशिष्ठनप्तारं शक्तेः पौत्रमकल्मषम् ।
पराशरात्मजं वन्दे शुकतातं तपोनिधिम् ॥

92. व्यासस्य पितामहः कः

1. वशिष्ठः
2. पराशरः
3. शक्तिः
4. श्रीशुकः

अधः दत्तं गद्यांशं पठित्वा दत्तस्य प्रश्नस्य समुचितं
समाधानं चिन्वन्तु ।

पूर्वकाले वर्तमानकालवत् बाष्पयानप्रभृतीनि नासन्
वाहनानि । न च वार्ताप्रेषणस्येव तारयन्त्रादिवस्तु सुविधा
अभूत् । पादाभ्यामेव मार्गोल्लङ्घनं पुरा कर्तव्यमभूत् ।

93. पुरा जनाः कथं प्रयाणं कुर्वन्तिस्म

1. बाष्पयानेन
2. बस्यानेन
3. पादाभ्याम्
4. शकटयानेन

अधः दत्तं गद्यांशं पठित्वा दत्तस्य प्रश्नस्य समुचितं
समाधानं चिन्वन्तु ।

प्रदूषणेन मयि विद्यमानम् उष्णत्वं तीव्ररूपं धृत्वा
हिमालयपर्वतमपि द्रवीकरोति । तज्जलं समुद्रान् प्रविशति ।
तेन जलवर्धनेन समुद्रा अपि उत्पतन्ति । तेन जनजीवं
खेदमयं भवति।

94. प्रदूषणेन एतत् अवश्यं भवति ।

1. शीतता अधिका भवति ।
2. जनाः मुदं प्राप्नुवन्ति ।
3. जनाः सन्तेषं प्राप्नुवन्ति ।
4. उष्णता तीव्ररूपा भवति ।

95. हिमवद्वर्णनम् इति पाठ्यभागः कस्मात् ग्रन्थात् गृहीतः

1. रघुवंशात्
2. कुमारसम्भवात्
3. मेघसन्देशात्
4. किरातार्जुनीयात्

96. श्रीकृष्णकर्णामृतम् इति ग्रन्थस्य रचयिता

1. श्रीपादवल्लभः
2. पिनाकपाणिः
3. व्यासः
4. लीलाशुकः

97. 'विद्यास्वाम्यम्' गीतरचयिता

1. धूलिपाल रामकृष्णः
2. वासुदेव द्विवेदी शास्त्री
3. गणपय्य होल्लः
4. जनार्दन हेग्डे

98. महाकवि भारविना रचितः पाठ्यभागः

1. परमो धर्मः
2. द्रौपदीपरिदेवना
3. भक्तिरेव गरीयसी
4. अष्टावक्रः

99. “भूमाता” इति पाठ्यभागः अस्यां प्रक्रियायामन्तर्भवति।

1. कुटुम्बजीवनम्
2. प्रसङ्गपाठः
3. आत्मकथा
4. निबन्धः

100. भारतीयकलाकाराणां विषये छात्रेषु आदर भावनायाः विवरणम् इत्युद्देश्येन रचितः पाठ्यभागः

1. चिन्ता
2. समर्थः कः
3. मृद्विनायकः
4. रामप्पदेवालयः

101. अस्माकं देशे जनानाम् एकतायाः कारणम् एतत् भवति ।

1. एकाकिजीवनम्
2. व्यष्टिकुटुम्बजीवनम्
3. समष्टिकुटुम्बजीवनम्
4. नगरकुटुम्बजीवनम्

102. रामप्पदेवालयकुड्येषु चित्रितं पेरिणीनृत्यं दृष्ट्वा नटराजरामकृष्णः एतत् नाट्यप्रकारं रचितवान् ।

1. भरतनाट्यम्
2. आन्ध्रनाट्यम्
3. कूचिपूडिनाट्यम्
4. कथक्नाट्यम्

103. “किं न्याय्यम्” इति पाठ्यांशे कपोतस्य नाम
1. पान्थः
 2. क्रान्तिः
 3. कान्तः
 4. शान्तः
104. स्फूर्तिः इति पाठ्यांशः कां क्रीडामुद्दिश्य संरचितम्
1. क्रिकेट्
 2. हाकी
 3. चतुरङ्गक्रीडा
 4. कबड्डी
105. नारायणगुरुः अस्मिन् ग्रामे संस्कृतपाठशालां प्रारब्धवान् ।
1. श्रुङ्गेरीग्रामे
 2. कालडिग्रामे
 3. उडुपिग्रामे
 4. शिवगिरिग्रामे
106. “नाहं भिक्षार्थमागतः । मम तु तृणं मेरुश्च समानौ ।”
इति वाक्यं कः अवोचत् ।
1. विवेकानन्दः
 2. अमात्यः
 3. राजा
 4. भटः

107. 'मोक्षगुण्डं विश्वेश्वरय्यः' अस्मिन् ग्रामे जातः ।

1. चिकूमगलूर्
2. मुद्दिनेहल्लि
3. अडिगन्हल्लि
4. शिवमोग्ग

108. "अविचार्य न कर्तव्यम्" इति पाठ्यांशे क्षुरकस्य नाम

1. क्रुदिः
2. वैबवः
3. बुदिः
4. बन्दी

109. 'मातङ्गकथा' इति पाठ्यांशे राज्ञः नाम

1. राजनायकः
2. राजकिशोरः
3. राजनन्दनः
4. राजवाहनः

110. जुनागढ् संस्थानं स्वतन्त्रभारते कस्मिन् वर्षे अन्तर्भूतम्

1. 1947 तमे वर्षे
2. 1949 तमे वर्षे
3. 1951 तमे वर्षे
4. 1948 तमे वर्षे

111. त्वङ्निर्मितपादत्राणं मृत्तिकारूपं प्राप्तुं कति वर्षाणि निरीक्षणीयानि
1. पञ्चवर्षाणि
 2. पञ्चविंशति वर्षाणि
 3. दशवर्षाणि
 4. द्वादशवर्षाणि
112. “सिंहकुलसमुद्भवाः सिंहविक्रमा वयम्” इति कस्मिन् गीते वर्तते
1. जागृहि त्वं भारतीय
 2. सादरं समीयताम्
 3. ध्येयपथिक साधक
 4. वन्दे भारतमातरम्
113. वेदपुरुषस्य श्रोत्रं किमुच्यते
1. व्याकरणम्
 2. छन्दः
 3. शिक्षा
 4. निरुक्तम्
114. जैमिनिमहर्षिणा रचितं दर्शनम्
1. व्याकरणदर्शनम्
 2. पूर्वमीमांसादर्शनम्
 3. वेदान्तदर्शनम्
 4. साङ्ख्यदर्शनम्

115. “अवेहि तनयाम् ब्रह्मन्नग्निगर्भा शमीमिव” इत्यनेन एतत् ज्ञायते

1. कण्वः कोपोद्विक्तः इति
2. दुष्यन्तः शकुन्तलामिच्छतीति
3. शकुन्तला गर्भवतीति
4. शकुन्तला अपराधं कृतवतीति

116. “विकासः एव जीवनम् सङ्कोच एव मरणम्” इति अस्य महोदयस्य वचनानि

1. गान्धिमहात्मनः
2. बालगङ्गाधरतिलक् महोदयस्य
3. नारायणगुरोः
4. विवेकानन्दस्य

117. उद्दालकस्य दौहित्रः अष्टावक्रः ।
अत्र दौहित्रः इति पदस्य समुचितं समानार्थकपदं चिन्वन्तु ।

1. पुत्रस्य पुत्रः
2. पुत्र्याः पुत्रः
3. भगिन्याः पुत्रः
4. सोदरस्य पुत्रः

118. “प्रदूषणेन वसुन्धरा कालुष्यपूर्णा भवति”।
अत्र वसुन्धरा इति पदस्य समुचितं समानार्थकपदं चिन्वन्तु।

1. क्षोणिः
2. अक्षोणिः
3. क्षीणः
4. क्षतिः

119. जीवने सरलता चिन्तने सदा - उच्चता
अत्र उच्चता इति पदस्य समुचितं विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु ।

1. उद्गाता
2. क्रमता
3. नीचता
4. अक्षीणता

120. मानवः परमाश्रित्य परतन्त्रः भवति ।
अत्र परतन्त्रः इति पदस्य समुचितं विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु।

1. कातन्त्रः
2. सुयन्त्रः
3. गणतन्त्रः
4. स्वतन्त्रः

121. प्रतिदिनं तुलसीदल भक्षणं परमौषधं भवति ।
अत्र परमौषधं इति पदस्य सन्धिनाम चिन्वन्तु ।

1. गुणसन्धिः
2. वृद्धिसन्धिः
3. यणादेशसन्धिः
4. विसर्गसन्धिः

122. “जनन्यनन्यचरणयोः” इति पदस्य समुचितं विघटनं
चिन्वन्तु ।

1. जन + अन्यचरणयोः
2. जनन्य + अन्यचरणयोः
3. जननी + अनन्यचरणयोः
4. जनन्यनन्य + चरणयोः

123. कुसुमकोमलं शरीरं तन्व्याः ।
अत्र कुसुमकोमलं इति पदस्य समुचितं समासनाम चिन्वतु
1. तत्पुरुषसमासः
 2. बहुव्रीहिसमासः
 3. उपमानोत्तरपदकर्मधारयसमासः
 4. उपमानपूर्वपदकर्मधारयसमासः
124. ‘‘यूपदारु’ इति पदस्य समुचितं विग्रहवाक्यं चिन्वन्तु ।
1. यूपाय दारु
 2. यूपस्य दारु
 3. यूपं दारु
 4. यूपं दारु यस्य सः
125. मन्दाक्रान्तावृत्ते एते गणाः भवन्ति ।
1. य म न स भ ल ग
 2. म भ न त त ग ग
 3. त भ ज ज ग
 4. म स ज स त त ग
126. शिखरिणीवृत्ते यतिः एवं भवति ।
1. षष्ठस्थाने - नवमस्थाने
 2. एकादशस्थाने - षष्ठस्थाने
 3. षष्ठस्थाने - एकादशस्थाने
 4. पञ्चमस्थाने - द्वादशस्थाने

127. अत्र अर्थान्तरन्यासालङ्कारः भवति

1. यत्रोपमानोपमेययोः बिम्बप्रतिबिम्बभावः उच्यते
2. यत्र उपमानोपमेययोः अभेदकथनमुच्यते
3. यत्र उपमानोपमेययोः तुल्यत्वमुच्यते
4. यत्र सामान्यविशेषयोः उक्तिः भवति

128. “त्वन्मुखाभेच्छया नूनं पद्मैर्वैरायते शशी” इत्यत्र अलङ्कारः

1. उपमा
2. रूपकम्
3. उत्प्रेक्षा
4. दीपकम्

129. अस्मच्छब्दस्य पञ्चमी बहुवचनरूपं चिन्वन्तु

1. मत्
2. अस्मत्
3. अस्मभ्यं
4. नः

130. सर्वेभ्यः नमः अत्र सर्वेभ्यः इति पदस्य विभक्तिं चिन्वन्तु ।

1. चतुर्थी
2. तृतीया
3. षष्ठी
4. सप्तमी

131. मिल-सङ्गमे इत्यस्माद्धातोः विधिलिङ् उत्तमपुरुष बहुवचनम् चिन्वन्तु ।

1. मिलाम
2. मिलेम
3. मिलेमः
4. मेलिष्यामः

132. यूयं तत्र अवर्तध्वम् । अत्र अवर्तध्वम् इति पदं कस्मिन् लकारे अस्तीति चिन्वन्तु ।

1. लट्
2. लृट्
3. लङ्
4. लोट्

133. श्रीनाथेन पाकः पचनीयः ।
अत्र पचनीयः इति पदे प्रत्ययं चिन्वन्तु ।

1. णीङ्
2. तव्यत्
3. इन्
4. अनीयर्

134. नीतिमान् जनः सुष्ठु कार्याणि आचरति ।
अत्र नीतिमान् इति पदे प्रत्ययं चिन्वन्तु ।

1. मतुप्
2. क्त्वा
3. टाप्
4. क्तिन्

135. नारदः इति पदस्य समुचितं व्युत्पत्त्यर्थं चिन्वन्तु ।
1. नव रदाः सन्तीति
 2. नारं ददातीति
 3. नारायणेति रौतीति
 4. नराणां श्रेष्ठः इति
136. अनलः इति पदस्य समुचितं व्युत्पत्त्यर्थं चिन्वन्तु ।
1. अन्नं लातीति
 2. मुष्णाति अन्नादिकम्
 3. अनन्ति जीवन्त्यनेन लोकाः
 4. अधिकः नलः
137. A man must elevate and not degrade himself.
अस्य वाक्यस्य समुचितं संस्कृतानुवादवाक्यं चिन्वन्तु ।
1. आत्मा त्वं गिरिजा मतिः ।
 2. आत्मन्यविश्वासः न कर्तव्यः ।
 3. विनाशकाले विपरीतबुद्धिः ।
 4. उद्धरेदात्मनात्मानं नात्मानमवसादयेत् ।
138. In spite of availability of a pond full of clean water a crow still drinks unclean water of a ditch
अस्य वाक्यस्य समुचितं संस्कृतानुवादवाक्यं चिन्वन्तु ।
1. वसन्तकाले सम्प्राप्ते काकः काकः पिकः पिकः ।
 2. परिपूर्णेऽपि तटाके काकः कुमोदकं पिबति ।
 3. काकः पिपासया पीडितः जलं पिबति ।
 4. काकः पिपासार्तः जलान्वेषणं करोति ।

139. अस्मिन् काले संस्कृत भाषा जनभाषा आसीत्

1. प्राचीनकाले
2. मध्यकाले
3. अर्वाचीनकाले
4. अद्यतनकाले

140. “उत्तरं यत्समुद्रस्य हिमाद्रेश्चैव दक्षिणम्
वर्षं तद्भारतं नाम भारती यत्र सन्ततिः”
इति संस्कृतभाषायाः महत्त्वमुद्दिश्य अत्र लिखितमस्ति ।

1. विष्णुपुराणे
2. वायुपुराणे
3. पद्मपुराणे
4. वामनपुराणे

141. पाठशालापद्धत्यनुसारं प्रारम्भिकस्तरे संस्कृतशिक्षणे एतत्
नैपुण्यं साधयितुं शक्यते ।

1. गद्यभागानामर्थावगमस्य क्षमता
2. पद्यानां रचनायाः क्षमता
3. सरलसंस्कृतं ज्ञातुं क्षमता
4. अनुसन्धानकार्ये क्षमता

142. संस्कृताध्यापकाः सरलसंस्कृते स्वविचारान् अभिव्यञ्जयितुं, छात्रान् उत्साहितान् कर्तुं, किं कुर्युः
1. केवलसंस्कृताध्यापनेन
 2. वेदाध्ययनेन
 3. उपन्यासादि श्रवणेन
 4. संस्कृतश्लोकान् सूक्तींश्च कण्ठस्थीकरणेन
143. छात्राणां पूर्वज्ञानं पूर्वानुभवाश्च नूतनज्ञानप्राप्तौ भूमिकायन्ते इत्येतत् अस्मिन् शिक्षणासूत्रे भवति ।
1. सरलात् कठिनं प्रति
 2. ज्ञातादज्ञातं प्रति
 3. स्थूलात् सूक्ष्मं प्रति
 4. पूर्णादंशं प्रति
144. पाठशालापद्धतेः अपरं नाम एतत् भवति ।
1. गुरुकुलपद्धतिः
 2. मातृपद्धतिः
 3. व्याकरणानुवादपद्धतिः
 4. पाठ्यपुस्तक पद्धतिः
145. उच्चारणशिक्षणस्य एते विधयः भवन्ति ।
1. अनुकरण - शब्दशिक्षण - अवरोध - पूर्णता
 2. अनुकरण - आवृत्ति - अवरोध - पूर्णता
 3. अनुकरण - वाक्यशिक्षण - शब्दशिक्षण - पूर्णता
 4. अनुकरण - पूर्णता - आवृत्ति - शब्दशिक्षण

146. “कर्तृकर्मक्रियास्तावत् - श्लोके योज्यास्ततः परम् ।
किमो रूपं पुरस्कृत्य तृतीयादिनियोजयेत् ” इत्यादि
लक्षणानि कस्यां प्रणाल्यां भवन्ति ।

1. व्याख्याप्रणाली
2. दण्डान्वयप्रणाली
3. खण्डान्वयप्रणाली
4. तुलनाप्रणाली

147. “दृश्यश्रव्यसाधनानां प्रयोगेण अध्ययनं प्रभावशालि,
रोचकञ्च भवति” इत्यनेन उक्तम् ।

1. पेस्टालाजी
2. फ्रोबेलः
3. माण्टसरी
4. कोमेनियसः

148. अनेन एकेनैव साधनेन सर्वेषां दृश्यश्रव्योपकरणानां कार्यं
सम्पादयितुं शक्यते ।

1. टेलिविजन्
2. ग्रामफोन्
3. सङ्गणकयन्त्रम्
4. टेपरिकार्डर्

149. परीक्षाणां द्वारा छात्राणां एतत् निश्चीयते
1. कण्ठस्थीकरणशक्तिः दैनिकगतिविधिः
 2. ज्ञानस्य स्तरः, बुद्धिकौशलम्, कार्यशक्तिश्च
 3. कार्यप्रणाली, अनुलेखन सामर्थ्यम्
 4. स्मरणशक्तिः, अदृष्टशक्तिः
150. परस्परं सम्बद्धाः विषयाः वर्गद्वये भिन्नक्रमेण स्थाप्यन्ते ।
छात्रैः तेषां योजनं कर्तव्यम् । एतादृशप्रश्न प्रकारः
1. प्रत्यभिज्ञाप्रश्नाः
 2. प्रत्याह्वानप्रश्नाः
 3. तुलनात्मकप्रश्नाः
 4. बहुविकल्पप्रश्नाः